

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту і логістики

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

**на тему: Забезпечення розвитку підприємства на основі
розширення асортименту продукції**

ШИФР КРБ. МІЛ.1.481-03.1.46

Здобувач Дмитро РОМАНЕНКО

Керівник к.е.н.,доц. Ольга ЄВТУШЕВСЬКА

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від 17.05.2023 р., протокол № 15
Завідувач кафедри менеджменту і логістики _____Ірина СЕДІКОВА
(підпис)

Одеса – 2023 р.

АНОТАЦІЯ

Актуальність теми. Забезпечення сприятливого інвестиційного клімату в Україні та її регіонах залишається питанням стратегічної важливості, від реалізації якого залежить подолання кризових явищ в економіці, відновлення стійкого зростання, ефективність залучення в світовий поділ праці, можливості модернізації на цій основі національного господарства. Налагодження стабільного інвестиційного процесу є справою особливого значення, що пояснюється як необхідністю найефективнішого використання чинників виробництва, в тому числі капіталу та інвестицій, так і актуальністю здійснення структурної модернізації усієї економіки на основі широкого впровадження інновацій.

У першому розділі **«Теоретико-методичні аспекти розвитку підприємств»** визначено сутність категорії «розвиток підприємства: сутність, форми, види», проаналізовано асортиментна політика підприємства та шляхи її вдосконалення; зроблено висновки.

У другому розділі **«Дослідження зовнішнього та внутрішнього середовища підприємств кондитерської галузі»** проведено діагностику зовнішнього середовища функціонування підприємств кондитерської галузі; наведена загальна характеристика діяльності та показники економічної діяльності ЗАТ «Одесакондитер». Зроблено висновки.

У третьому розділі **«Пропозиції щодо розширення асортименту продукції»** запропоновано проєкту щодо удосконалення асортиментної політики ЗАТ «Одесакондитер»; обґрунтовано економічну доцільності проєкту виходу ЗАТ «Одесакондитер» на ринок Польщі. Зроблено висновки.

Кваліфікаційна робота бакалавра містить 65 сторінки, 18 таблиць, 5 рисунків. Перелік посилань нараховує 31 найменувань.

Ключові слова: асортимент, розвиток, кондитерські вироби, проєкт.

SUMMARY

Actuality of theme. Ensuring a favorable investment climate in Ukraine and its regions remains a matter of strategic importance, on the implementation of which depends the overcoming of crisis phenomena in the economy, the restoration of sustainable growth, the effectiveness of involvement in the global division of labor, and the possibility of modernization on this basis of the national economy. Establishing a stable investment process is a matter of particular importance, which is explained both by the need for the most effective use of production factors, including capital and investments, and by the urgency of structural modernization of the entire economy based on the widespread introduction of innovations.

In the first chapter "**Theoretical and methodological aspects of investment activity of enterprises**" the essence of the category "enterprise development: essence, forms, types" is defined, the assortment policy of the enterprise and ways of its improvement are analyzed; conclusions are drawn.

In the second section "**Research of the external and internal environment of enterprises in the confectionery industry**" the diagnosis of the external environment of the functioning of enterprises in the confectionery industry was carried out; the general characteristics of the activity and indicators of the economic activity of Odesakonditer CJSC are given. Conclusions have been made.

In the third section "**Proposals for expanding the range of products**" the project is proposed to improve the assortment policy of Odesakonditer CJSC; the economic feasibility of the project of entering the Polish market of Odesakonditer CJSC was substantiated. Conclusions have been made.

The bachelor's thesis contains 65 pages, 18 tables, 5 figures. The list of references includes 31 titles.

Keywords: assortment, development, confectionery, project.

ЗМІСТ	СТОР
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	10
1.1. Розвиток підприємства: сутність, форми, види	
1.2. Асортиментна політика підприємства та шляхи її вдосконалення	15
Висновки до розділу 1	28
РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ ЗОВНІШНЬОГО ТА ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПІДПРИЄМСТВ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ	30
2.1. Загальна характеристика ЗАТ «Одесакондитер»	30
2.2. Аналіз зовнішнього середовища діяльності підприємства	33
2.3. Аналіз внутрішнього середовища діяльності ЗАТ «Одесакондитер»	45
Висновки до розділу 2	49
РОЗДІЛ 3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО РОЗШИРЕННЯ АСОРТИМЕНТУ ПРОДУКЦІЇ	51
3.1. Опис проєкту щодо удосконалення асортиментної політики ЗАТ «Одесакондитер»	
3.2. Обґрунтування економічної ефективності виходу ЗАТ «Одесакондитер» на ринок Польщі	56
Висновки до розділу 3	60
ВИСНОВКИ	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	63

ВСТУП

Актуальність теми. Управління розвитком підприємств спрямовано на підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності, від рівня їх розвитку залежить процес виробництва матеріальних благ, задоволення потреб та життєвий рівень населення, економічна та екологічна безпека країни. В умовах подолання кризових явищ в економіці України актуальність теми визначена об'єктивною потребою розробки теоретичних положень щодо ефективного управління розвитком підприємств. Актуальність і своєчасність проведення аналізу методичних підходів до оцінки рівня економічного розвитку підприємства підтверджується необхідністю удосконалення існуючих концепцій вимірювання досягнень з урахуванням пріоритетності інноваційного шляху розвитку економіки в цілому.

Ступінь дослідження проблеми. Аналіз останніх досліджень і публікацій. До визначеної проблематики прикута увага численних науковців та фахівців з огляду на її важливість для функціонування суб'єктів господарювання. Розвиток є єдиною можливою формою здійснення господарської діяльності, а тому залишається завжди актуальним об'єктом дослідження. Серед вітчизняних учених різноманітним аспектам розвитку, дослідженням його сутності, видам приділили увагу у своїх працях Акофф Р. Л., Богатирьов І. О., Бурмака М. М., Бурмака Т. М., Верхоглядова Н. І., Войтко С. В., Горіна Г. О., Дунда С. П., Залунін В. Ф., Запасна Л. С., Іванчук К. О., Кононова І. В., Кулинич Ю. М., Мала Н. Т., Передерієнко Н. І., Погорєлов Ю. С., Прийма Л. Р., Ткаченко А. М. та інші. Враховуючи важливість розвитку для вітчизняних підприємств, доцільно розглянути сутність цієї категорії, її властивості, характеристику, форми, види та інші аспекти, що надасть змогу оновити, за необхідності, концепції розвитку підприємств з урахуванням сучасних тенденцій здійснення господарської діяльності..

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є удосконалення механізму розвитку ЗАТ «Одесакондитер» на основі розширення асортиментної політики.

Досягнення поставленої мети зумовлює вирішення наступних **завдань**:

- визначити сутність розвитку підприємства;
- визначити особливості асортиментної політики підприємства;
- провести діагностику зовнішнього середовища функціонування підприємств кондитерської галузі;
- навести загальну характеристика діяльності та показники економічної діяльності ЗАТ «Одесакондитер»;
- проаналізувати стан інвестиційної діяльності підприємства;
- розробити пропозиції щодо розширення асортиментної політики;
- обґрунтувати економічну доцільності проєкту.

Об’єктом дослідження є процеси розвитку підприємства на основі розширення асортименту продукції.

Предметом дослідження виступають теоретичні та практичні аспекти процеси розвитку підприємства на основі розширення асортименту продукції.

Методи дослідження. У процесі виконання кваліфікаційної роботи застосовувалася сукупність загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання: метод аналогії (уточнення сутності поняття), аналізу (аналіз фінансового стану підприємства), синтезу (систематизація визначень поняття), метод порівняння (зіставлення фактичних даних звітного періоду та попередніх років досліджуваних підприємств), метод моделювання (прогнозування доходу).

Інформаційно-нормативну базу роботи склали монографії та наукові статті; підручники вітчизняних та закордонних авторів; матеріали наукових конференцій, а також статутні та організаційно-розпорядчі матеріали.

Практичне значення одержаних результатів. Результати проведеного дослідження можуть бути використані на підприємствах кондитерської галузі з підвищення інвестиційної привабливості підприємств кондитерської галузі.

ВИСНОВКИ

За результатами кваліфікаційної роботи бакалавра зроблено такі висновки:

1. Розглянута загальна характеристика ЗАТ «Одесакондитер» та зроблено висновки відносно недостатньої ефективності його роботи в умовах сьогодення.

2. Проаналізовано середовище діяльності ЗАТ «Одесакондитер» за допомогою інструментарію PEST-аналізу. В результаті виявлено значний вплив зовнішніх економічних факторів на діяльність.

3. Проведено внутрішній аналіз підприємства, в рамках якого були проаналізовані основні техніко-економічні та фінансові показники діяльності підприємства. З'ясовано, що воно має значний рівень зношення основних фондів, проблеми з поточною ліквідністю та дебіторською заборгованістю, а також спостерігається відсутність рентабельності.

4. В зведеному аналізі з використанням SWOT-аналізу зведені та оцінені основні сильні, слабкі сторони підприємства, його можливості та загрози.

5. Систематизовано основні методи фінансування основних програм розвитку підприємства, надана методика розрахунку відсотків за кредитами для підприємств.

6. Проаналізовано польський ринок кондитерських виробів, прорахована ефективність від виходу ЗАТ «Одесакондитер» та надано пропозиції щодо розробки інвестиційної програми задля виходу на зовнішній ринок та її впровадження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бровкова О. Г. Стратегічний менеджмент. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2021. 224 с.
2. Бланк, І. А. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. Київ: Ніка-Центр, 2015. 448 с.
3. Офіційний сайт статистичної служби Європейського союзу URL: <http://ec.europa.eu/eurostat>.
4. Офіційний сайт міжнародної аудиторської компанії URL: <https://home.kpmg.com/ua/ru/home.html>.
5. Статистичний щорічник України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Крамченко Л. І. Статистика ринку товарів та послуг: Навч. посібник. Львів: Новий Світ, 2020. 296 с.
7. Гаврич В. М. Особливості роботи підприємств кондитерської галузі в Україні. К. Наука, 2018. 362 с.
8. Шестак, О. В. Сучасний стан та тенденції розвитку кондитерської галузі. Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. Харків: НТУ «ХПІ». 2020. № 6 (980). С. 132-137.
9. Тюха І. В. Сучасні тенденції розвитку світового ринку кондитерських виробів. Ефективна економіка. 2018. №5. С. 53-58.
10. Стрельникова, Д. Сегментація українського ринку кондитерських виробів. Економіка та держава. 2020. № 3. С. 69-71.
11. Котлер Ф. Маркетинг менеджмент. СПб. : Пітер, 2012. 816 с.
12. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2018. 328 с.
13. Бульбах Н. В. Форми державного регулювання інвестиційної діяльності. Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво. Запоріжжя :Класичний приватний університет, 2015. № 1. С. 41-45.
14. Чорна М. В. Формування ефективної інвестиційної політики підприємства : монографія. Х. : ФО-П Шейніна О.В., 2018. 210 с.

15. Черваньов Д. М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств : навч. посіб. К. :Знання-Прес, 2019. 622 с.
16. Дука А. П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування : навч. посібник. К. :Каравела, 2018. 424 с.
17. Музиченко А. С. Інвестиційна діяльність в Україні: навч. посібник. К. : Кондор, 2018. 406 с.
18. Донець Л. І. Економічні ризики та методи їх вимірювання: навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2016. 312 с.
19. Дука А. П. Теорія інвестиційної діяльності. Інвестування: навч. посіб. К. : Каравела, 2017. 424 с.
20. Економіка підприємства: підруч. К.: КНЕУ, 2020. 528 с.
21. Єлейко Я. І. Інвестиції, ризик, прогноз: навч. посіб. К. : Л., 2020. 176 с.
22. Жуков В. В. Проектне фінансування: навч. посіб. Х. : ВД «Інжек», 2016. 248 с.
23. Комірна В. В. Оцінювання джерел фінансування виробничо-господарської діяльності підприємств. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 16. С. 26–29.
24. Крамаренко Г. О. Фінансовий менеджмент: підруч. К. : Центр навчальної літератури, 2016. 520 с.
25. Крупка Я. Д. Прогресивні методи оцінки та обліку інвестиційних ресурсів. Тернопіль: Екон. думка, 2020. 332 с.
26. Кублікова Т. Б. Інвестиції на ринку цінних паперів: підруч. О.: Видавництво ОРІДУ НАДУ, 2016. 424 с.
27. Кузнєцова А. Я. Фінансування інвестиційно-інноваційної діяльності. Л. : ЛБІ НБУ, 2017. 319 с.
28. Пехник А. В. Іноземні інвестиції в економіку України: навч. посіб. К. : Знання, 2017. 335 с.
29. Петухова О. М. Вплив іноземного інвестування на розвиток харчової промисловості України. Нац. ун-ту харч. технологій. 2015. № 16. С.

183–186.

30. .Петухова О. М. Джерела фінансування інвестиційної діяльності підприємств в період поглиблення ринкових реформ. К. : НУХТ, 2015. 10 с.

31. Петухова О. М. Система фінансового забезпечення інвестиційної діяльності. Наук. праці Нац. ун-ту харч. технологій. 2017. № 17. С. 35–38.